

Lieta C-662/22**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar
Tiesas Reglamenta 98. panta 1. punktu****Iesniegšanas datums:**

2022. gada 19. oktobris

Iesniedzējtiesa:*Tribunale Amministrativo Regionale per il Lazio* (Lacio Reģionālā administratīvā tiesa, Itālija)**Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:**

2022. gada 10. oktobris

Prasītājs:*Airbnb Ireland UC***Atbildētāja:***Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni***Pamatlietas priekšmets**

Uzņēmuma *Airbnb Ireland Unlimited Company* (turpmāk tekstā – “prasītājs”) iesniegtais prasības pieteikums, ar kuru tiek lūgts atcelt: 1) *Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni* [Komunikāciju regulatīvā iestāde] (turpmāk tekstā – “AGCOM”) 2021. gada 17. jūnija Lēmumu Nr. 200/21/CONS, ar kuru tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem un tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzējiem tika paredzēts pienākums reģistrēties Komunikāciju operatoru reģistrā (*Registro degli operatori di comunicazione*), kā arī 2) saistītos aktus, tostarp *AGCOM* Lēmumu Nr. 666/08/CONS.

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets un juridiskais pamats

LESD 56. pantā un Direktīvas 2006/123/EK 16. pantā paredzētā pakalpojumu sniegšanas brīvības princips, Direktīvas 2000/31/EK 3. panta, kā arī Regulas (ES) 2019/1150 interpretācija ar mērķi noteikt, vai ar šīm tiesību normām ir

aizliegtas tādas valsts tiesību normas, kurās tiešsaistes starpniecības un tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzējiem ir paredzēts pienākums reģistrēties reģistrā, kas savukārt rada šiem pakalpojumu sniedzējiem papildu finansiāla un administratīva rakstura pienākumus, kurus papildina sodi; Direktīvas 2000/31/EK 3. panta 4. punkta b) apakšpunkta, kā arī Direktīvas (ES) 2015/1535 interpretācija ar mērķi noteikt, vai dalībvalstīm ir pienākums paziņot Komisijai par pasākumiem, ar kuriem iepriekš minētajiem pakalpojumu sniedzējiem ir paredzēts minētais reģistrācijas pienākums, un vai privāttiesību subjekti var iebilst pret šādiem tiem piemērojamajiem pasākumiem, kuri nav paziņoti Komisijai.

Prejudiciālie jautājumi

– “Vai Regula (ES) 2019/1150 nepieļauj tādu valsts tiesību normu, kurā, ar mērķi veicināt taisnīgumu un pārredzamību komerciālajiem lietotājiem paredzētos tiešsaistes starpniecības pakalpojumos, tostarp pieņemot vadlīnijas, ieviešot rīcības kodeksus un vācot būtisko informāciju, tiešsaistes starpniecības un tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzējiem ir paredzēts pienākums reģistrēties reģistrā, kas paredz būtiskas informācijas par to organizāciju nosūtīšanu un ekonomiska ieguldījuma samaksu, kā arī sodu piemērošanu neizpildes gadījumā?”

– “Vai Direktīva (ES) 2015/1535 liek dalībvalstīm paziņot Komisijai par pasākumiem, ar kuriem tiešsaistes starpniecības un tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzējiem ir paredzēts pienākums reģistrēties reģistrā, kas paredz būtiskas informācijas par to organizāciju nosūtīšanu un ekonomiska ieguldījuma samaksu, kā arī sodu piemērošanu neizpildes gadījumā; ja atbilde ir apstiprinoša, vai direktīva ļauj privāttiesību subjektam iebilst, ka tam tiek piemēroti pasākumi, kuri nav paziņoti Komisijai?”

– “Vai Direktīvas 2000/31/EK 3. pants liedz valstu iestādēm pieņemt tādas tiesību normas, ar kurām, deklarējot mērķi veicināt taisnīgumu un pārredzamību komerciālajiem lietotājiem paredzētos tiešsaistes starpniecības pakalpojumos, tostarp pieņemot vadlīnijas, ieviešot rīcības kodeksus un vācot būtisko informāciju, citā Eiropas valstī reģistrētajiem operatoriem ir paredzēti tādi administratīva un finansiāla rakstura papildu pienākumi kā reģistrācija reģistrā, kas paredz būtiskas informācijas par to organizāciju nosūtīšanu un ekonomiska ieguldījuma samaksu, kā arī sodu piemērošanu neizpildes gadījumā?”

– “Vai LESD 56. pantā un Direktīvas 2006/123/EK 16. pantā paredzētais pakalpojumu sniegšanas brīvības princips liedz valstu iestādēm pieņemt tādas tiesību normas, ar kurām, deklarējot mērķi veicināt taisnīgumu un pārredzamību komerciālajiem lietotājiem paredzētos tiešsaistes starpniecības pakalpojumos, tostarp pieņemot vadlīnijas, ieviešot rīcības kodeksus un vācot būtisko informāciju, citā Eiropas valstī reģistrētajiem operatoriem ir paredzēti tādi administratīva un finansiāla rakstura papildu pienākumi kā reģistrācija reģistrā,

kas paredz būtiskas informācijas par to organizāciju nosūtīšanu un ekonomiska ieguldījuma samaksu, kā arī sodu piemērošanu neizpildes gadījumā?”

– “Vai Direktīvas 2000/31/EK 3. panta 4. punkta b) apakšpunkts liek dalībvalstīm paziņot Komisijai par pasākumiem, ar kuriem tiešsaistes starpniecības un tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzējiem ir paredzēts pienākums reģistrēties reģistrā, kas paredz būtiskas informācijas par to organizāciju nosūtīšanu un ekonomiska ieguldījuma samaksu, kā arī sodu piemērošanu neizpildes gadījumā; ja atbilde ir apstiprinoša, vai direktīva ļauj privāttiesību subjektam iebilst, ka tam tiek piemēroti pasākumi, kuri nav paziņoti Komisijai?”

Atbilstošās Savienības tiesību normas

LESD 56. pants;

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/31/EK (2000. gada 8. jūnijs) par dažiem informācijas sabiedrības pakalpojumu tiesiskiem aspektiem, jo īpaši elektronisko tirdzniecību, iekšējā tirgū (“Direktīva par elektronisko tirdzniecību”), it īpaši 22. apsvēruma, kā arī 2. un 3. pants;

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/123/EK (2006. gada 12. decembris) par pakalpojumiem iekšējā tirgū, it īpaši 16. un 19. pants;

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2015/1535 (2015. gada 9. septembris), ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko noteikumu un Informācijas sabiedrības pakalpojumu noteikumu jomā, it īpaši 1. un 5. pants;

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1150 (2019. gada 20. jūnijs) par taisnīguma un pārredzamības veicināšanu komerciālajiem lietotājiem paredzētos tiešsaistes starpniecības pakalpojumos, it īpaši 46. un 47. apsvēruma, kā arī 15. un 16. pants.

Atbilstošā Tiesas judikatūra

Spridumi lietās C-194/94, C-215/01 un C-390/18.

Atbilstošās valsts tiesību normas

Legge 31 luglio 1997, n. 249 “Istituzione dell’Autorità per le garanzie nelle comunicazioni e norme sui sistemi delle telecomunicazioni e radiotelevisivo” (1997. gada 31. jūlija Likums Nr. 249, ar ko tiek izveidota regulatīvā iestāde sakaru jautājumā un noteiktas normas par sakaru un radiotelevīzijas sistēmām), ar grozījumiem, kas (pēc Regulas 2019/1150 stāšanās spēkā) izdarīti ar *legge 30 dicembre 2020, n. 178, “Bilancio di previsione dello Stato per l’anno finanziario 2021 e bilancio pluriennale per il triennio 2021-2023”* (2020. gada 30. decembra Likums Nr. 178 “Par valsts budžetu 2021. finanšu gadam un daudzgadu budžetu trīs gadu periodam no 2021. līdz 2023. gadam”).

Šī lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu vajadzībām būtiskais tiesiskais regulējums ir šāds:

- tiesiskajā regulējumā ir noteikts, ka tiek nodrošināta Regulas 2019/1150 par taisnīguma un pārredzamības veicināšanu komerciālajiem lietotājiem paredzētos tiešsaistes starpniecības pakalpojumos pienācīga un efektīva piemērošana, tostarp pieņemot vadlīnijas, ieviešot rīcības kodeksus un vācot būtisko informāciju;
- tiešsaistes starpniecības un tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzējiem, kuri piedāvā pakalpojumus Itālijā, arī ja nav reģistrēti šajā valstī, ir pienākums reģistrēties Komunikāciju operatoru reģistrā (turpmāk tekstā – “ROC”);
- tādu pasākumu neizpildes gadījumā, kurus iestāde ir pieņēmusi atbilstoši Regulai 2019/1150, katram attiecīgajam subjektam tiek piemērots administratīvais naudas sods ne mazāk kā 2 % un ne vairāk kā 5 % apmērā no šī subjekta apgrozījuma, kas ir gūts pēdējā finanšu gadā.
- reģistrācija ROC paredz pienākumu katru gadu veikt iemaksu AGCOM kā regulatīvās un uzraudzības iestādes funkciju veikšanas izmaksu segšanai.

Legge 23 dicembre 2005, n. 266 “Disposizioni per la formazione del bilancio annuale e pluriennale dello Stato” (legge finanziaria 2006) (2005. gada 23. decembra Likums Nr. 266 par valsts gada un daudzgadu budžeta veidošanas noteikumiem (2006. gada finanšu likums)), it īpaši 1. panta 66.bis punkts, kas attiecas uz iemaksu AGCOM funkciju nodrošināšanai, kuru ir pienākums maksāt minētajiem pakalpojumu sniedzējiem.

Delibera dell’AGCOM n. 161/21/CONS del 12 maggio 2021 “Modifiche alla delibera n. 397/13/CONS del 25 giugno 2013 “Informativa Economica di Sistema”” (AGCOM 2021. gada 12. maija Lēmums Nr. 161/21/CONS “Grozījumi 2013. gada 25. jūnija Lēmumā Nr. 397/13/CONS “Par Ziņojumu par sistēmas ekonomiskajiem rādītājiem””). Ar minēto Lēmumu Nr. 161/21/CONS tika izdarīti grozījumi iepriekšējā Lēmumā Nr. 397/13/CONS, paredzot, ka Ziņojumu par sistēmas ekonomiskajiem rādītājiem (*Informativa Economica di Sistema*, turpmāk tekstā – “IES”) nosūta arī tiešsaistes starpniecības un tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzēji.

Delibera dell’AGCOM n. 200/21/CONS del 17 giugno 2021 “Modifiche alla delibera n. 666/08/CONS recante “Regolamento per la tenuta del registro degli operatori di comunicazione” a seguito dell’entrata in vigore della Legge 30 dicembre 2020, n. 178, recante “bilancio di Previsione dello Stato per l’anno finanziario 2021 e Bilancio pluriennale per il triennio 2021-2023”” (AGCOM 2021. gada 17. jūnija Lēmums Nr. 200/21/CONS “Grozījumi Lēmumā Nr. 666/08/CONS “Par Komunikāciju operatoru reģistra uzturēšanu” pēc 2020. gada 30. decembra Likuma Nr. 178 “Par valsts budžetu 2021. finanšu gadam un daudzgadu budžetu trīs gadu periodam no 2021. līdz 2023. gadam” stāšanās spēkā”). Ar minēto Lēmumu Nr. 200/21/CONS, piemērojot Likuma

Nr. 178/2020 1. panta 515. punkta regulējumu, tika izdarīti grozījumi iepriekšējā Lēmumā Nr. 666/08/CONS, paredzot tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēju un tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzēju pienākumu reģistrēties *ROC*. It īpaši ar šo pienākumu ir saistīti šādi citi pienākumi:

– dažādu veidlapu aizpildīšana gan par atbildīgā subjekta veikto darbību, gan par tā organizāciju (informācija par pamatkapitālu, dalībnieku vārdi, administratīvās struktūras sastāvs un darbības ilgums). Iesniegtā informācija ir jāatjaunina katru gadu, un pārkāpuma gadījumā tiek piemēroti administratīvie sodi.

Īss pamatlīstas faktisko apstākļu un tiesvedības izklāsts

- 1 Prasītājs *Airbnb Ireland Unlimited Company*, uzņēmums ar juridisko adresi Īrijā (turpmāk tekstā – “prasītājs”), piedāvā tiešsaistes starpniecības pakalpojumus nekustamo īpašumu īstermiņa īres jomā.
- 2 Ar prasības pieteikumu prasītājs it īpaši lūdz atcelt 2021. gada 17. jūnija Lēmumu Nr. 200/21/CONS, ar kuru *AGCOM* atbilstoši Likuma Nr. 178/2020 1. panta 515. punkta regulējumam grozīja iepriekšējo Lēmumu Nr. 666/08/CONS, paredzot tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēju un tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzēju pienākumu reģistrēties *ROC*. Šī reģistrācija savukārt paredz minēto pakalpojumu sniedzēju pienākumus sniegt informāciju un maksāt ekonomiskus ieguldījumus, kā arī sodu piemērošanu šo pienākumu neizpildes gadījumā. Minētie pienākumi sniegt informāciju paredz dažādu veidlapu aizpildīšanu gan par atbildīgā subjekta veikto darbību, gan par tā organizāciju, savukārt maksāšanas pienākumi paredz pienākumu katru gadu veikt iemaksu *AGCOM* funkciju veikšanas izmaksu segšanai.

Pamatlīstas pušu galvenie argumenti

- 3 Prasītājs apgalvo, ka gan apstrīdētais lēmums, gan konkrētam gadījumam piemērojamais valsts tiesiskais regulējums pārkāpjot Regulu (ES) 2019/1150, Direktīvu (ES) 2015/1535 un Direktīvu 2000/31/EK, kā arī pakalpojumu sniegšanas brīvības principu.

Īss lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu motīvu izklāsts

- 4 Iesniedzējtiesai ir radušās šaubas par pienākuma reģistrēties *ROC*, kas tiešsaistes starpniecības un tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzējiem ir paredzēts ar Likumu Nr. 249/1997 (ar grozījumiem, kas izdarīti ar Likumu Nr. 178/2000) un ar *AGCOM* Lēmumu Nr. 668/08/CONS (ar grozījumiem, kas izdarīti ar Lēmumu Nr. 200/21/CONS), atbilstību **Regulas (ES) 2019/1150** 15. un 16. pantam. Minētais pienākums reģistrēties *ROC* būtībā paredz kontroli pār minēto pakalpojumu sniedzēju aktīviem un administratīvo struktūru. Šāda kontrole, pirmkārt, neatbilst Regulā 2019/1150 paredzēto pienākumu ievērošanas

kontrolei, kas tiek pieprasīta pašā regulā un, otrkārt, esot pretrunā šīs regulas mērķim nodrošināt pārredzamību un taisnīgumu līgumiskajās attiecībās ar komerciālajiem lietotājiem.

- 5 Iesniedzējtiesa turklāt norāda, ka **Direktīvā 2015/1535** ir noteikta informācijas sniegšanas kārtība Informācijas sabiedrības pakalpojumu noteikumu jomā, lai nodrošinātu pēc iespējas lielāku pārredzamību attiecībā uz valstu iniciatīvām un ļautu Komisijai tās uzraudzīt, aizsargājot preču un pakalpojumu brīvas aprites principu. Tā kā, pirmkārt, minēto pakalpojumu sniedzēju sniegtie pakalpojumi ietilpst Informācijas sabiedrības pakalpojumos un, otrkārt, minētajiem pakalpojumu sniedzējiem piemērojamās tiesību normas, kuras attiecas uz pienākumu reģistrēties *ROC*, konkrēti ievieš vispārēju prasību Informācijas sabiedrības pakalpojumu sniegšanai, šīs tiesību normas bija jāpaziņo Komisijai. Iesniedzējtiesa uzskata, ka gadījumā, ja minētais pienākums paziņot Komisijai ir pārkāpts, attiecīgās tiesību normas neesot piemērojamas privāttiesību subjektiem.
- 6 Turklāt iesniedzējtiesai ir radušās šaubas par pienākuma reģistrēties *ROC* atbilstību **Direktīvas 2000/31/EK** (“Direktīva par elektronisko tirdzniecību”) 3. pantam, pamatojoties uz apsvērumu, ka šis pienākums var būt uzskatāms par Informācijas sabiedrības pakalpojumu brīvas aprites nelikumīgu ierobežojumu minētās direktīvas izpratnē. Faktiski tas ir pienākums, kas attiecas uz Informācijas sabiedrības pakalpojumu sniegšanu minētās direktīvas izpratnē; turklāt tas ir piemērojams arī pakalpojumu sniedzējiem, kas ir reģistrēti nevis Itālijā, bet citās dalībvalstīs, un palielina minētajiem pakalpojumu sniedzējiem uzlikto administratīvo slogu un rada būtiskas ekonomiskas izmaksas. Turklāt aplūkojamie pakalpojumi neietilpst Direktīvas 2000/31 2. pantā minētajās izņēmumu kategorijās, kā arī neatbilst minētās direktīvas 3. pantā noteiktajām prasībām, kas ļauj dalībvalstij ieviest ierobežojumus; turklāt pienākumi sniegt informāciju par uzņēmuma subjektīvo situāciju un maksāt ekonomisko ieguldījumu šķiet nesamērīgi ar mērķi veicināt taisnīgumu un pārredzamību komerciālajiem lietotājiem paredzētos tiešsaistes starpniecības pakalpojumos.
- 7 Iesniedzējtiesai ir radušās šaubas par pienākuma reģistrēties *ROC* atbilstību **Direktīvas 2006/123/EK** (“pakalpojumu direktīva”) 16. pantā paredzētajam pakalpojumu sniegšanas brīvības principam. Minētajā direktīvā ir noteikts, ka dalībvalstis nedrīkst ierobežot tāda pakalpojumu sniedzēja pakalpojumu sniegšanas brīvību, kas veic uzņēmējdarbību citā dalībvalstī, it īpaši piemērojot prasību saņemt atļauju no to kompetentajām iestādēm. Aplūkojamajā gadījumā citā dalībvalstī reģistrētajiem uzņēmumiem uzliktais pienākums reģistrēties *ROC* var apdraudēt pakalpojumu sniegšanas brīvību, jo tas ietver ekonomiskas un administratīvas izmaksas, kuras var izmainīt iekšējo tirgu un aizkavēt, sarežģīt vai padarīt apgrūtinošāku pakalpojumu sniegšanu uzņēmējā dalībvalstī.
- 8 Beidzot, iesniedzējtiesa atgādina, ka pienākums reģistrēties *ROC* var ierobežot tādu Informācijas sabiedrības pakalpojumu brīvu apriti, kurus sniedz citā dalībvalstī reģistrēts subjekts. Šajā ziņā Direktīvas 2000/31 3. panta 4. punkta b) apakšpunkta otrajā ievilkumā ir paredzēts, ka nodomam pieņemt šādus

pasākumus ir jābūt paziņotam Komisijai un uzņēmuma reģistrācijas dalībvalstij. Iesniedzējtiesas skatījumā, gadījumā, ja pienākums paziņot Komisijai ir pārkāpts, attiecīgais pasākums nevarot būt piemērojams privāttiesību subjektiem.

- 9 Minētie jautājumi noteikti ir būtiski, jo, ja tiktu konstatēta tieša pretruna starp pienākumu reģistrēties *ROC* un Eiropas Savienības tiesībām, attiecīgais valsts tiesiskais regulējums nebūtu jāpiemēro un pakalpojumu sniedzējiem nebūtu jāpilda tajā noteiktais pienākums.

DARBA VERSIJA